

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ
ΒΙΒΛΙΟ Γ΄

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ
(ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ)

➤ ΚΕΦΑΛΑΙΑ 71-73

[71.1] Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ξυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἶη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μιᾷ νηί ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεόν πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. [2] Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὡς ξυνέφερε καὶ τούς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μή τις ἐπιστροφή γένηται.

[72.1] Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τούς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. [2] Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. [3] Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρῦθη, καὶ τὸν Ἰλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

[73.1] Τῇ δ' ὑστεραία ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφοτέροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνόμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ξύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να αναγνωρίσετε πλήρως τις δευτερεύουσες προτάσεις του κειμένου με έντονη γραφή.
2. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους υπογραμμισμένους όρους του κειμένου.
3. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους των παρακάτω ουσιαστικών / αντωνυμιών / επιθέτων / επιρρημάτων του κειμένου:

ταῦτα (γενική ενικού θηλυκού γένους):

βέλτιστα (τον ίδιο τύπο στο συγκριτικό βαθμό):

ἥκιστα (το θετικό βαθμό του επιρρήματος):

νηί (κλητική ενικού):

τὴν γνώμην (ονομαστική πληθυντικού):

πρέσβεις (γενική ενικού):

τῷ δήμῳ (αιτιατική πληθυντικού):
 νυκτός (δοτική πληθυντικού):
 τῆς πόλεως (αιτιατική ενικού):
 τόν λιμένα (δοτική ενικού):
 τό πλήθος (ονομαστική πληθυντικού):
 ξύμμαχον (δοτική ενικού θηλυκού γένους):

4. Να γίνει χρονική αντικατάσταση των παρακάτω ρηματικών τύπων: **πέμπουσι, πεπραγμένων, ἔπεισαν, ἀφικομένης, καταφεύγει, παρεγένετο.**
5. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση των παρακάτω ρημάτων: **εἶπον, κατέλαβον.**
6. **ἠγεῖσθαι, ἐνίκησαν, ᾠκουν:** να κλίνετε την οριστική παρατατικού και την ευκτική ενεστώτα των παραπάνω ρηματικών τύπων στη φωνή που βρίσκονται.
7. Να γράψετε δύο παράγωγες λέξεις της νεοελληνικής (μία απλή και μία σύνθετη) για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **δράσαντες, ξυνέφερε, κατέθεντο, ἔχοντες, μαχόμενοι.**

➤ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 74

[74.1] Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὖθις γίνεται καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προύχων· αἶ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον. [2] Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δεῖλην ὀψίαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσειεν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἦ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν. [3] Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἑκάτεροι ἠσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναῦς τοῦ δήμου κεκρατηκότες ὑπεξανήγето, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἠπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να αναγνωρίσετε πλήρως τις δευτερεύουσες προτάσεις του κειμένου με έντονη γραφή.
2. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους υπογραμμισμένους όρους του κειμένου.
3. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους των παρακάτω ουσιαστικών / αντωνυμιών / επιθέτων / επιρρημάτων του κειμένου:

ἡμέρας (δοτική πληθυντικού):
ἰσχύι (γενική ενικού):
γυναῖκες (δοτική ενικού):
αὐτοῖς (δοτική ενικού):
τολμηρῶς (τον υπερθετικό βαθμό του επιρρήματος):
φύσιν (αιτιατική πληθυντικού):
χρήματα (δοτική πληθυντικού):
πολλά (τον ίδιο τύπο στον υπερθετικό βαθμό):
πᾶσα (ονομαστική πληθυντικού):
τῇ φλογί (ονομαστική ενικού):
τὴν νύκτα (αιτιατική πληθυντικού):
οἱ πολλοὶ (τον ίδιο τύπο στο συγκριτικό βαθμό):

4. Να γίνει χρονική αντικατάσταση των παρακάτω ρηματικών τύπων: **νικᾶ, γενομένης, ἐκινδύνευσε, παυσάμενοι, λαθόντες, διεκομίσθησαν.**
5. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση των παρακάτω ρημάτων: **γίγνεται, νικᾶ.**
6. **βάλλουσαι:** να κλίνετε τον μέλλοντα της οριστικής στη φωνή που βρίσκεται.
7. **ἐπελθὼν:** να γράψετε το β' ενικό της προστακτικής αορίστου β'.
8. Να βρείτε με ποιες λέξεις του κειμένου σχετίζονται ετυμολογικά οι παρακάτω λέξεις της νεοελληνικής: **φθορά, αναβολή, ἔλλειψη, ανάπαυση, δημοκρατία.**

➤ ΚΕΦΑΛΑΙΑ 76-77

[76] Τῆς δὲ στάσεως ἐν τούτῳ οὔσης τετάρτη ἢ πέμπτη ἡμέρα μετὰ τὴν τῶν ἀνδρῶν ἐς τὴν νῆσον διακομιδὴν αἱ ἐκ τῆς Κυλλήνης Πελοποννησίων νῆες, μετὰ τὸν ἐκ τῆς Ἰωνίας πλοῦν ἔφορμοι οὔσαι, παραγίγνονται τρεῖς καὶ πενήκοντα· ἦρχε δὲ αὐτῶν Ἀλκίδας, ὅσπερ καὶ πρότερον, καὶ Βρασίδας αὐτῷ ξύμβουλος ἐπέπλει. Ὀρμισάμενοι δὲ ἐς Σύβοτα λιμένα τῆς ἠπειροῦ ἅμα ἔφ ἐπέπλεον τῇ Κερκύρα.

[77.1] Οἱ δὲ πολλῶν θορύβῳ καὶ πεφοβημένοι τὰ τ' ἐν τῇ πόλει καὶ τὸν ἐπίπλου παρεσκευάζοντο τε ἅμα ἐξήκοντα ναῦς καὶ τὰς αἰεὶ πληρουμένας ἐξέπεμπον πρὸς τοὺς ἐναντίους, παραινούτων Ἀθηναίων σφᾶς τε ἔᾶσαι πρῶτον ἐκπλεῦσαι καὶ ὕστερον πάσαις ἅμα ἐκείνους ἐπιγενέσθαι. [2] Ὡς δὲ αὐτοῖς πρὸς τοῖς πολεμίοις ἦσαν σποράδες αἱ νῆες, δύο μὲν εὐθὺς ἠτύμολγησαν, ἐν ἑτέραις δὲ ἀλλήλοις οἱ ἐμπλέοντες ἐμάχοντο, ἦν δὲ οὐδεὶς κόσμος τῶν ποιουμένων. [3] Ἰδόντες δὲ οἱ

Πελοποννήσιοι τὴν ταραχὴν εἴκοσι μὲν ναυσὶ πρὸς τοὺς Κερκυραίους ἐτάξαντο, ταῖς δὲ λοιπαῖς πρὸς τὰς δώδεκα ναῦς τῶν Ἀθηναίων, ὧν ἦσαν αἱ δύο Σαλαμινία καὶ Πάραλος.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να αναγνωρίσετε πλήρως τις δευτερεύουσες προτάσεις του κειμένου με έντονη γραφή.
2. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους υπογραμμισμένους όρους του κειμένου.
3. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους των παρακάτω ουσιαστικών / αντωνυμιών / επιθέτων του κειμένου:

τῆς στάσεως (αιτιατική ενικού):

τῶν ἀνδρῶν (κλητική ενικού):

τὴν νῆσον (ονομαστική πληθυντικού):

πλοῦν (αιτιατική πληθυντικού):

ἔφ (γενική ενικού):

πολλῶ (δοτική πληθυντικού θηλυκού γένους):

τῇ πόλει (αιτιατική πληθυντικού):

τὸν ἐπίπλουν (δοτική ενικού):

σφᾶς (την ίδια πτώση του ενικού αριθμού):

πάσαις (γενική ενικού):

ἀλλήλοις (αιτιατική πληθυντικού):

4. Να γίνει χρονική αντικατάσταση των παρακάτω ρηματικών τύπων: **παραγίνονται, ἦρχε, πεφοβημένοι, παρεσκευάζοντο, ἐξέπεμπον, ἐπιγενέσθαι, ἐτάξαντο**.
5. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση των παρακάτω ρημάτων: **παραγίνονται, ἐτάξαντο**.
6. **ἐμάχοντο**: να κλίνετε την οριστική μέλλοντα και παρακειμένου.
7. Να γράψετε δύο παράγωγες λέξεις της νεοελληνικής (μία απλή και μία σύνθετη) για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **παραγίνονται, παρεσκευάζοντο, ἐξέπεμπον, ἐτάξαντο**.

Υλικό
μαθημάτων

Προτεινόμενα
θέματα & ασκήσεις

Ειδήσεις για
εκπαιδευτικούς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 78

[78.1] Καὶ οἱ μὲν Κερκυραῖοι κακῶς τε καὶ κατ' ὀλίγας προσπίπτοντες ἔταλαιπώρουν τὸ καθ' αὐτούς· οἱ δ' Ἀθηναῖοι φοβούμενοι τὸ πλήθος καὶ τὴν περικύκλωσιν ἀθρόαις μὲν οὐ προσέπιπτον οὐδὲ κατὰ μέσον ταῖς ἐφ' ἑαυτοὺς τεταγμέναις, προσβαλόντες δὲ κατὰ κέρας καταδύουσι μίαν ναῦν. Καὶ μετὰ ταῦτα κύκλον ταξαμένων αὐτῶν περιέπλεον καὶ ἐπειρῶντο θορυβεῖν. [2] Γνόντες δὲ οἱ πρὸς τοῖς Κερκυραίοις καὶ δείσαντες μὴ ὅπερ ἐν Ναυπάκτῳ γένοιτο, ἐπιβοηθοῦσι, καὶ γενόμεναι ἀθρόαι αἱ νῆες ἅμα τὸν ἐπίπλου τοῖς Ἀθηναίοις ἐποιοῦντο. [3] Οἱ δ' ὑπεχώρουν ἤδη πρύμναν κρουόμενοι καὶ ἅμα τὰς τῶν Κερκυραίων ἐβούλοντο προκαταφυγεῖν ὅτι μάλιστα, ἑαυτῶν σχολῇ τε ὑποχωρούντων καὶ πρὸς σφᾶς τεταγμένων τῶν ἐναντίων. [4] Ἡ μὲν οὖν ναυμαχία τοιαύτη γενομένη ἐτελεύτα ἐς ἡλίου δύσιν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να αναγνωρίσετε πλήρως τις δευτερεύουσες προτάσεις του κειμένου με έντονη γραφή.
2. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους υπογραμμισμένους όρους του κειμένου.
3. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους των παρακάτω ουσιαστικών / αντωνυμιών / επιθέτων / επιρρημάτων του κειμένου:

κακῶς (τον υπερθετικό βαθμό του επιρρήματος):

ὀλίγας (τον ίδιο τύπο του συγκριτικού βαθμού):

τό πλήθος (δοτική ενικού):

κέρας (γενική ενικού):

ναῦν (δοτική πληθυντικού):

ταῦτα (δοτική ενικού):

τὸν ἐπίπλου (αιτιατική πληθυντικού):

μάλιστα (το θετικό βαθμό του επιρρήματος):

ναυμαχία (αιτιατική ενικού):

τοιαύτη (ονομαστική πληθυντικού):

δύσιν (γενική ενικού):

4. Να γίνει χρονική αντικατάσταση των παρακάτω ρηματικών τύπων: **ἔταλαιπώρουν, προσέπιπτον, τεταγμέναις, ἐβούλοντο, ἐτελεύτα.**
5. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση του παρακάτω ρήματος: **γένειτο.**
6. **ἐπειρῶντο:** να κλίνετε την οριστική και την προστακτική ενεστώτα.
7. **προσβαλόντες:** να γράψετε το γ' πληθυντικό ευκτικής και το β' ενικό προστακτικής αορίστου β'.

8. Να βρείτε με ποιες λέξεις του κειμένου σχετίζονται ετυμολογικά οι παρακάτω λέξεις της νεοελληνικής: **τακτικός, απόγνωση, πείρα, αποβολή, βούληση.**

➤ **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 81**

[81.1] Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθὺς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου παρὰ τὴν γῆν· καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ὀφθῶσιν, ἀποκομίζονται. [2] Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλευούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἅς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ὅσῳ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἶ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. [3] Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπέισθησαν, ὡς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. [4] Ἡμέρας τε ἐπτά, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δέ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων. [5] πᾶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου, καὶ οἷον φιλεῖ ἐν τῷ τοιούτῳ γίνεσθαι, οὐδὲν ὅτι οὐ ξυνέβη καὶ ἔτι περαιτέρω. Καὶ γὰρ πατὴρ παῖδα ἀπέκτεινε καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀπεσπῶντο καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο, οἱ δὲ τινες καὶ περιουκοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονύσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να αναγνωρίσετε πλήρως τις δευτερεύουσες προτάσεις του κειμένου με έντονη γραφή.
2. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους υπογραμμισμένους όρους του κειμένου.
3. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους των παρακάτω ουσιαστικών / αντωνυμιών / επιθέτων του κειμένου:

τῆς νυκτός (ονομαστική πληθυντικού):

τάχος (δοτική ενικού):

τὰς ναῦς (γενική ενικού):

οἱ πολλοὶ (αιτιατική ενικού):

τινά (ονομαστική πληθυντικού):

τῶν ἱκετῶν (κλητική ενικού):

τῷ ἱερῷ (ονομαστική πληθυντικού):

τὸν δῆμον (δοτική πληθυντικού):

χρημάτων (δοτική ενικού):

πᾶσα (ονομαστική πληθυντικού ουδετέρου γένους):

πατήρ (κλητική ενικού)

παῖδα (γενική πληθυντικού):

4. Να γίνει χρονική αντικατάσταση των παρακάτω ρηματικών τύπων: **έκομίζοντο, αἰσθόμενοι, λαβόντες, ἤγαγον, κελεύσαντες, ἔπεισαν, ἐπίσθησαν, ἔωρων, ἐδύναντο.**
5. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση των παρακάτω ρημάτων: **ἤγαγον, ἐπίσθησαν.**
6. **ἀφικόμενος:** να κλίνετε την οριστική ενεστώτα και αορίστου β'.
7. Να γράψετε δύο παράγωγες λέξεις της νεοελληνικής (μία απλή και μία σύνθετη) για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ἤγαγον, κατέγνωσαν, ἔωρων, κατέστη.**

Υλικό
μαθημάτων

Προτεινόμενα
θέματα & ασκήσεις

Ειδήσεις για
εκπαιδευτικούς